

Facultade de Ciencias da Educación

(*)

(*)

(*)

(*)

Grao en Educación Social

Materias

Curso 2

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
005G130V01301	Psicoloxía: Psicoloxía social	1c	6
005G130V01302	Socioloxía: Socioloxía da educación	1c	6
005G130V01303	Diagnóstico e análise de necesidades socioeducativas	1c	6
005G130V01304	Educación social no sistema educativo	1c	6
005G130V01305	Xénero e educación social	1c	6
005G130V01401	Educación de persoas adultas	2c	6
005G130V01402	Educación para o lecer e o tempo libre	2c	6
005G130V01403	Estratexías de aprendizaxe en contextos socioeducativos	2c	6
005G130V01404	Habilidades sociais en educación social	2c	6
005G130V01405	Intervención socioeducativa para a inclusión social	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS**Psicología: Psicología social**

Materia	Psicología: Psicología social			
Código	005G130V01301			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 2	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Fernandez Gonzalez, Angel			
Profesorado	Fernandez Gonzalez, Angel			
Correo-e	afdez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A Psicología Social constitúe unha disciplina ponte entre a Psicología Xeral e a Sociología que aborda procesos que teñen que ver coas relacións interpersoais, coa interacción e influencia social a diferente nivel (interindividual, grupal, organizacional, comunitario e social). Trata de articular o nivel individual e social ao estudar fenómenos que son simultaneamente psicolóxicos e sociais, tendo como referente a determinación mutua entre procesos mentais e sociedade: é o característico do enfoque psicosocial. A materia de Psicología Social ofrece contribucións relevantes a nivel teórico, metodolóxico, así como práctico de cara ao curriculum formativo en Educación Social, na medida en que trata temas que teñen que ver cos procesos psicosociais básicos que subxacen ao comportamento social (as bases nas que se asenta ese comportamento, a percepción e cognición social, relacións sociais, comunicación, comportamento prosocial e agresivo, etc.), as actitudes, os grupos, e as organizacións.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, legislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
A3	Asumir e orientarse segundo valores de igualdade e de cidadanía democrática, e capacitar para a prevención e a mediación en casos de violencia nas súas diferentes manifestacións (simbólica, de xénero, laboral, escolar, sexual, étnica...)
A4	Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos
A18	Ter capacidade para potenciar as relacións interpersoais, desenvolver habilidades de comunicación interpersoal, solidariedade e empatía
A21	Asesorar e/ou acompañar a persoas e/ou grupos en procesos de desenvolvemento socioeducativo
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Planificación e organización
B3	Comunicación oral e escrita na/s lingua/s materna/s con apertura a outros códigos lingüísticos, en especial, as linguas cooficiais na comunidade galega
B4	Utilización das TIC no ámbito de estudo e contexto profesional
B5	Xestión da información
B6	Resolución de problemas e toma de decisións
B8	Capacidade crítica e autocrítica
B9	Capacidade para integrarse e comunicarse con expertos doutras áreas e en distintos contextos
B11	Habilidades interpersoais
B13	Autonomía na aprendizaxe

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Reflexionar e familiarizarse respecto aos conceptos, marcos teóricos e metodoloxía que son básicos na análise psicosocial da realidade social e educativa.	A1	B1
Comprender cales son as características fundamentais dos procesos psicosociais básicos presentes nos fenómenos de interacción social e influencia social a distinto nivel que son obxecto da materia.	A18	B11
Coñecer a importancia das actitudes e os grupos para comprender o comportamento social e a intervención psicosocial no mesmo	A21	B1
Coñecer e comprender exemplificacións prácticas de distintos fenómenos psicosociais.	A4	B9
Amosar a capacidade de análise e síntese de material didáctico da materia relacionado tanto co ámbito académico como profesional, e, apreciar as aportacións da disciplina dentro do currículo formativo.	A4	B13

Saber traballar de forma cooperativa en grupo, e de xeito autónomo e responsábel, para profundizar en procesos psicosociais específicos

A3
A4
A18
B1
B2
B3
B4
B5
B6
B8
B11

Contidos	
Tema	
Introducción	Psicoloxía Social e Educación Social. O enfoque psicosocial como ponte entre o enfoque psicolóxico o sociolóxico.
Procesos psicosociais básicos	Socialización e aprendizaxe social. O coñecemento social das persoas: percepción social, cognición social e procesos de atribución. Relacións interpersonais e comunicación: comunicación verbal e non verbal. Niveis de comunicación.
Relacións interpersonais e procesos de atracción	Afiliación. Atracción interpersoal. Comportamento altruista.
Relacións interpersonais e procesos de rechazo	Estereotipos, prexuízos e discriminación. Agresión.
Actitudes e influencia social	Actitudes: estrutura, formación, medición, cambio. Procesos de influencia social: maioritaria e minoritaria .
Grupos e comportamento colectivo	Introducción á Psicoloxía Social dos grupos. Psicoloxía Social do comportamento colectivo

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Sesión maxistral	18	10	28
Seminarios	14	8	22
Debates	4	0	4
Traballos tutelados	0	28	28
Titoría en grupo	4	0	4
Presentacións/exposicións	3	9	12
Informes/memorias de prácticas	0	10	10
Probas de resposta curta	1	8	9
Probas de tipo test	1	20	21
Cartafol/dossier	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Actividadees encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e a presentar a materia.
Sesión maxistral	Exposición dos contidos teóricos da materia na aula por parte do profesor
Seminarios	Prácticas guiadas nas que se aborda un tema monográfico, que serve para ampliación dos contidos tratados nas sesións maxistrais.
Debates	Charla aberta entre un grupo de estudantes baixo a orientación do profesor. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso práctico tratado no seminario, ou na interrelación dos contidos teóricos e prácticos expostos na aula
Traballos tutelados	Traballos que fai o alumnado de maneira autónoma fora da aula, tras a conseguinte planificación, supervisión e seguimento por parte do profesor
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de traballos e do proceso de aprendizaxe.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Traballos tutelados	Tempo reservado polo docente para atender e resolver as dúbidas do alumnado tanto en grupo na aula como no despacho ou gabinete, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a. Ademais da atención persoalizada na aula e no despacho tamén se manterá contacto persoalizado a través de internet, tanto por correo electrónico como a través da plataforma TEMA de ensino virtual onde temos carpetas grupais e individuais nas que facemos un seguimento do traballo realizado polo alumnado ao longo do tempo.
Titoría en grupo	Tempo reservado polo docente para atender e resolver as dúbidas do alumnado tanto en grupo na aula como no despacho ou gabinete, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a. Ademais da atención persoalizada na aula e no despacho tamén se manterá contacto persoalizado a través de internet, tanto por correo electrónico como a través da plataforma TEMA de ensino virtual onde temos carpetas grupais e individuais nas que facemos un seguimento do traballo realizado polo alumnado ao longo do tempo.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Avaliación da realización de actividades de aula mediante probas que combinen preguntas de resposta curta con preguntas tipo test. Débese acadar un nivel medio como mínimo para sumar a puntuación dos outros apartados.	50
Seminarios	Avaliación de actividades prácticas de aula mediante informes/memorias que impliquen a descrición da actividade realizada na aula e reflexión sobre a súa vinculación coa materia e titulación	15
Debates	Charla aberta entre un grupo de estudantes baixo a orientación do profesor. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso práctico tratado no seminario, ou na interrelación dos contidos teóricos e prácticos expostos na aula. Valorarase a participación e implicación activa do alumnado.	5
Traballos tutelados	Avaliación do traballo monográfico relacionado coa materia que o/a estudante/a realiza de maneira autónoma en grupo, de xeito cooperativo e baixo a supervisión do profesor. Ademais da estrutura e contido se avaliará a presentación do traballo ou proxecto. O traballo inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción e presentación, manexo das TIC e a Plataforma TEMA. A presentación dos traballos faraa cada grupo diante de todos os demais grupos en horario reservado para as últimas sesións maxistrais cando está reunido o gran grupo e farase avaliación e coevaluacións desas presentacións.	20
Presentacións/exposicións	A avaliación das exposicións súmase aos traballos tutelados, dos que forma parte, e terase en conta a relevancia dos contidos tratados, a coherencia, claridade e atractivo da exposición	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación Alumnado Non Presencial que non poida seguir actividades de aula de xeito regular : Examen que combina preguntas de tipo test con preguntas curtas sobre material impreso vinculado con temario(70% máximo da calificación) e un traballo teórico-práctico opcional (30% máximo da calificación) planificado previamente de acordo co profesor. O alumnado de modalidade presencial que non alcance o 70% de asistencia nos controis que se fagan nas sesións teórico-prácticas, enténdese que pasará á modalidade de tipo non presencial.

Segunda Convocatoria (Xullo): se conservarán as calificacións das competencias e probas superadas para a Convocatoria de Xullo, na que se examinará o alumnado só das competencias e probas non superadas previamente.

Bibliografía. Fontes de información

Baron, R.A. e Byrne, D., **Psicología Social**, Pearson,
Cuadrado, I., Fernández,I., **Psicología Social**, Sanz y Torres,
Cuadrado, I., Gaviria, E., López, M., **Cuaderno de prácticas de Ps. Social.**, Sanz y Torres,
Expósito, F. e Moya, M. (Coords.), **Aplicando la Psicología Social**, Pirámide,
Franzoi, S., **Psicología Social**, McGraw-Hill,
Gómez, A., Gaviria, E., Fernández, I., **Psicología Social**, Sanz y Torres,
Morales, J.F. e Huici, C. (Coords.), **Psicología Social**, McGraw-Hill,
Moya, M., **Prácticas de Psicología Social**, UNED,
Paterna, C., Martínez, MC. e Vera, J.J., **Psicología Social**, Pirámide,
Worchel, S., Cooper, J., Goethals, G.R., Olson, J.M., **Psicología Social**, Thompson,

Ademais da bibliografía fundamental arriba sinalada, se terán en conta as fontes que se citan a continuación e que inclúen diferentes soportes. De todos modos, para os traballos tutelados se recomendarán fontes específicas ademais das sinaladas a continuación.

Alonso, C.M., Gallego, D.J. e Ongallo, C. (2003). *Psicología Social y de las Organizaciones: comportamientos interpersonales*. Madrid: Dykinson

Baron, R.A. e Byrne, D. (2005). *Psicología Social*. Madrid: Pearson.

Garrido, A., Estramina, A. (2007). *Psicología Social*. Madrid: McGraw-Hill.

Franzoi, S. (2007). *Psicología Social*. Madrid: McGraw-Hill.

la Psicología Social. Barcelona: Ariel.

Morales, J.F., Moya, M., Gaviria, E., Cuadrado, I. (2007). *Psicología Social*. Madrid: McGraw-Hill.

Palací, F.J. (2005). *Psicología de Ovejero, A. (1998). Las relaciones humanas: psicología social teórica y aplicada*. Madrid: Biblioteca Nueva.

Rodrigues, A. (2006). *Psicología Social para principiantes: estudio de la interacción humana*. México: Trillas.

Worchel, S., Cooper, J., Goethals, G. e Olson, J. (2003). *Psicología Social*. Madrid: Thompson.

Alvaro, J.L., Garrido, A., e Torregrosa, J.R. (1996). *Psicología Social Aplicada*. Madrid: McGraw-Hill.

Augusto, J.M.; López, E.; Martínez, R. (2004) *Introducción a Berjano, E. e Pinazo, S. (2001). Interacción social y comunicación*. Valencia: Tirant lo Blanch.

Bueno, J.R., Lila, M., Molpeceres, M.A., Pinazo, S. (1999). *Psicología Social*. Valencia: Gules.

Expósito, F. e Moya, M. (Coords.) (2005). *Aplicando la Psicología Social*. Madrid: Pirámide.

Gómez Jacinto, L., e Canto Ortiz, J.M. (Coords.) (2000). *Psicología Social*. Madrid: Pirámide.

Hernández, B. , Valera, S., e Suárez (2003). *Contextos y procesos en la intervención psicosocial*. Tenerife: Resma.

Hewstone et al. (1990). *Introducción a León et al. (1998). Psicología Social*. Madrid; McGraw-Hill.

Moral Torrazo, F. (2005). *Psicología Social de la comunicación*. Málaga: Aljibe.

Morales, J.F. e Huici (1999). *Psicología Social* . Madrid: McGraw-Hill.

la Organización. Madrid: Pirámide.

Peiró, J.M. (1991). *Psicología de Peiró, J.M. e Ramos, J. (1994). Intervención psicosocial en las org. Barcel: P.P.U.*

La Psicología Social en las Organizaciones: Fundamentos. Barcelona: P.P.U.

Sánchez, A. (2002). *Psicología Social Aplicada*. Madrid: Prentice-Hall.

European journal of social psychology.

Journal of personality and social psychology

Revista de psicología social

-Enlaces básicos:

http://www.uvigo.es/uvigo_gl/Administracion/Biblioteca/

www.eduso.net

Current research in social psychology

European review of social psychology

Recomendacións**Materias que continúan o temario**

Dinámica de grupos e intervención psicosocial comunitaria/O05G130V01905

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Estratexías de aprendizaxe en contextos socioeducativos/O05G130V01403

Habilidades sociais en educación social/O05G130V01404

Avaliación de programas socioeducativos/O05G130V01901

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento/O05G130V01102

Outros comentarios

Recoméndase entregar a ficha dentro das dúas primeiras semanas de clase así como conectarse á plataforma TEMA -fai- onde o alumnado atopará material relacionado ca materia

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Socioloxía: Socioloxía da educación				
Materia	Socioloxía: Socioloxía da educación			
Código	O05G130V01302			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Gomez Suarez, Agueda			
Profesorado	Gomez Suarez, Agueda			
Correo-e	agueda@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/etnicsexualidad			
Descrición xeral	A realidade do ámbito profesional do Educador Social presenta nunha variedade de escenarios moi diversos onde desenvolve a súa labor profesional, dando resposta ás demandas de acceso á cultura, ao benestar e de participación na vida social de amplos colectivos de poboación. O seu traballo ten dúas vertentes moi marcadas: a formativa e a asistencial e de atención ás persoas. Con esta materia de "Socioloxía da Educación" trátase de elaborar un modelo que dé coherencia teórica, dende o que se poida plantexar a pluralidade de situacións dos diversos contextos nos que se desenvolve o educador social na súa práctica profesional.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, legislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
A2	Estar capacitado/a para o diagnóstico e a mediación na prevención e resolución de conflitos en condicións de desigualdade e crises en comunidades socioeducativas
A3	Asumir e orientarse segundo valores de igualdade e de cidadanía democrática, e capacitar para a prevención e a mediación en casos de violencia nas súas diferentes manifestacións (simbólica, de xénero, laboral, escolar, sexual, étnica...)
A4	Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos
A7	Manexar con criterio métodos e estratexias de investigación cuantitativas e cualitativas, e aplicalas ás realidades socioeducativas
A18	Ter capacidade para potenciar as relacións interpersoais, desenvolver habilidades de comunicación interpersoal, solidariedade e empatía
A20	Asesorar na elaboración e aplicación de plans, programas, proxectos e actividades socioeducativas
A21	Asesorar e/ou acompañar a persoas e/ou grupos en procesos de desenvolvemento socioeducativo
A22	Estar comprometido coa calidade de actuación e moverse de acordo cos principios deontolóxicos do/a educador/a social
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Planificación e organización
B3	Comunicación oral e escrita na/s lingua/s materna/s con apertura a outros códigos lingüísticos, en especial, as linguas cooficiais na comunidade galega
B4	Utilización das TIC no ámbito de estudo e contexto profesional
B5	Xestión da información
B7	Dominio de metodoloxías e técnicas educativas, dinamizadoras de asesoramento e orientación
B8	Capacidade crítica e autocrítica
B10	Recoñecemento e respecto de a diversidade e multiculturalidade
B11	Habilidades interpersoais
B12	Compromiso ético
B13	Autonomía na aprendizaxe
B14	Adaptación a situacións novas
B15	Creatividade
B19	Compromiso coa identidade, desenvolvemento e ética profesional
B20	Orientación á calidade

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer os supostos sociolóxicos que están na base dos procesos de intervención educativa	A1	B5 B13

Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento de procesos socioeducativos	A2	B1
	A3	B2
	A4	B5
	A20	B7
	A21	B8
	A22	B10
Favorecer os valores de igualdade e cidadanía democrática		B12
		B15
		B20
	A3	B8
	A22	B10
		B12
Coñecer os métodos de investigación cuantitativas e cualitativas e aplicalos á análise da realidade social	A7	B19
		B1
		B2
		B3
		B4
		B5
Ter capacidade para potenciar as relacións interpersonales, desenvolver habilidades e comunicación interpersonal, solidarida e empatía	A18 A22	B7
		B2
		B3
		B8
		B10
		B11
		B12
		B14
		B19

Contidos

Tema	
Tema I. Introducción a Socioloxía da Educación.	Tema 1.1.As orixes da socioloxía e a revolución industrial. Tema 1.2.Ciencia e socioloxía: a cientificidade das ciencias sociais. Tema 1.3.A Socioloxía para comprender os procesos de educación social. Tema 1.4.Paradigmas sociolóxicos dominantes.
Tema II. Conceptos de Socioloxía da Educación	Tema 2.1. O proceso de socialización: axentes principais Tema 2.2.Grupos primarios e grupos secundarios (comunidade e asociación) Tema 2.3.Roles e status Tema 2.4.Teorías sociolóxicas do cambio social Tema 2.5. A cultura como sistema de normas
Tema III. Estructura social	Tema 3.1. A estratificación e o debate sobre a desigualdad social Tema 3.2. Xénero, etnia e clase social Tema 3.3. Clase social, hábitus e infraclass Tema 3.4. Movilidade social
Tema IV. Teorías clásicas de Socioloxía da Educación	Tema 4.1. Introducción a tradición teórica do pensamento clásico Tema 4.2. Comte, Rousseau e Saint Simon Tema 4.3. Durkheim, Weber e Marx.
Tema V. Teorías contemporáneas de Socioloxía da Educación	Tema 5.1. Teorías do Capital Humano Tema 5.2. Teorías dos Códigos Lingüísticos: Berstein. Tema 5.3. Teorías da Reproducción Social: Pierre Bourdieu Tema 5.4. Teorías Credencialistas Tema 5.5. Teorías do Etiquetaxe. Tema 5.6. Teorías da Correspondencia e Teorías microsociolóxicas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Titoría en grupo	8	8	16
Traballos tutelados	14.5	46	60.5
Sesión maxistral	22.5	0	22.5
Probos de tipo test	2	34	36
Traballos e proxectos	2	13	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Titoría en grupo	Directrices de elaboración do traballo, supervisión e resolución de dúbidas
Traballos tutelados	Elaboración dun proxecto de investigación
Sesión maxistral	Explicación de contidos teóricos

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Titoría en grupos
Traballos tutelados	Titoría en grupos
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Resolución de dúbidas, tutorización e seguimento do traballo dos estudantes

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Titoría en grupo	Avaliación continua do proceso de elaboración da investigación	10
Traballos tutelados	Realización de diversas actividades na aula	10
Probas de tipo test	Proba tipo test sobre os contidos das clases maxistras	40
Traballos e proxectos	Memoria do traballo de investigación.	40

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os alumnos non presenciais deberán realizar unha proba escrita de preguntas abertas na data oficial do examen referido ao temario da materia. Os alumnos que se presentan en segunda convocatoria poderán elixir entre realizar un traballo de investigación para entregar na data oficial do examen ou ben realizar unha proba escrita con preguntas abertas na data oficial do examen.

-Avaliación modalidade non presencial: AVALIACIÓN MEDIANTE UN EXAMEN DE PREGUNTAS ABERTAS A DESENVOLVER SOBRE O TEMARIO DA MATERIA.

- Segunda convocatoria (xullo): se manteñen as competencias/probas superadas e só se examinarán das non superadas.

Bibliografía. Fontes de información

Macionis, John J. & Plummer, Ken, **Sociología**, Prentice Hall.,
Giner, Salvador; Lamo de Espinosa, Emilio; Torres, Cristóbal (eds.), **Diccionario de sociología**, Alianza Editorial,
Alvira, F. Et. Al., **El análisis de la realidad social**, Alianza,
Fernandez Enguita, M., **Sociología de la Educación**, Ariel Reforma,

ALTHUSSER, L. (1977): "Ideología y aparatos ideológicos de Estado", en L.A., *Posiciones*, Barcelona, Anagrama.

APPLE, M. W. (1.987a): *Ideología y curriculum*, Madrid, Akal.

BELTRAN, J.; HERNÁNDEZ, F. (2011): *Sociología de la Educación*. McGrawHill

BERNSTEIN, B. (1.971): *Class, codes and control, vol. I: Theoretical studies towards a sociology of language*, Londres, Routledge and Kegan Paul. Versión española en prensa, Madrid, Akal.

BOUDON, R. (1983): *La desigualdad de oportunidades*, Barcelona, Laia.

BOURDIEU, P. (1988): *La distinción*, Madrid, Taurus.

(1.981): *La instrucción escolar en la América capitalista*, Méjico, Siglo XXI.

BOWLES, S. y GINTIS, H. (1976a): *La meritocracia y el "coeficiente de inteligencia": una nueva falacia del capitalismo*, Barcelona, Anagrama.

COLLINS, R. (1.988): *La sociedad credencialista*, Madrid, Akal.

DREEBEN, R. (1968): *On what is learned in school*, Reading, Mass., Addison-Wesley.

DURKHEIM, EMILE (1987) "Las reglas del método sociológico", Editorial La Pleyade, Buenos Aires.

FERNANDEZ DE CASTRO, I. (1983): *Reforma educativa y desarrollo capitalista*, Madrid, Edicusa.

FERNÁNDEZ ENGUITA, M. (1990): *La escuela a examen*. Eudema. Madrid.

FOUCAULT, M.(1989): *Vigilar y castigar*. Siglo XXI. Madrid

GIDENNS, ANTHONY, (1990): *La Teoría Social Hoy*, Edit. Alianza, Madrid.

GUERRERO, A. (1996): *Sociología de la Educación de la Educación*. Síntesis. Madrid

LERENA, C. (1985): *Materiales de Sociología de la Educación para educadores sociales y de la cultura*. Madrid. Zero.

LÓPEZ DE CEVALLOS, P. (1987) *Un método para la investigación-acción participativa*. Madrid. Editorial Popular.

MARTÍN SANTOS, L (1988): *Diez lecciones de Sociología de la Educación*. FCE. México.

McROBBIE, A. (1978): "Working class girls and the culture of femininity", en *Women Studies Group*, ed., *Women take issue*, Londres, Hutchinson.

MILLS, C. WRIGHT (1971): *La Imaginación Sociológica*, F. C. E., México.

QUERRIEN, A. (1979): *Trabajos elementales sobre la escuela primaria*, Madrid, La Piqueta.

ROSENTHAL, R. y JACOBSON, L. (1.968): *Pygmalion in the classroom*, Nueva York, Holt, Rinehart and Winston.Routledge and Kegan Paul.

THUROW, L. C. (1983): "Educación e igualdad económica", *Educación y Sociedad* 2.

WEBER, MAX, (1984): "La Etica Protestante y el Espíritu del Capitalismo", Editorial Sarpe, Madrid.

WHITTY, G. (1.985): *Sociology and school knowledge*, Londres, Methuen.

WILLIS, P. (1.986): "Produccion cultural y teorías de reproducción", *Educación y Sociedad* 5.

Recomendaciones

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Xénero e educación social/O05G130V01305

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Antropoloxía: Antropoloxía social e cultural/O05G130V01201

Outros comentarios

Recomendo cursar en Terceiro curso, a materia "Socioloxía do Consumo e das Identidades culturais"

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Diagnóstico e análise de necesidades socioeducativas				
Materia	Diagnóstico e análise de necesidades socioeducativas			
Código	O05G130V01303			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Ocampo Gomez, Camilo Isaac			
Profesorado	Ocampo Gomez, Camilo Isaac Rodríguez Rodríguez, Aurelio			
Correo-e	cocampo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O simple achegamento, con ansias de saber, á realidade socioeducativa, e non digamos xa a intervención na mesma desde competencias relativas ao saber facer, require dun coñecemento polo miúdo da devandita realidade. Todo iso pasa por procesos fundamentados, sistemáticos e minuciosos de diagnóstico e análises de necesidades que respondan ás preguntas craves da educación: ¿que necesita a persoa para optimizar o seu desenvolvemento como tal? ¿coñecemos a súa situación espazotemporal?. A tales cuestións pretende dar resposta esta materia dende un *enfoque socioeducativo.			

Competencias de titulación

Código	
A2	Estar capacitado/a para o diagnóstico e a mediación na prevención e resolución de conflitos en condicións de desigualdade e crises en comunidades socioeducativas
A4	Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos
A16	Elaborar e interpretar informes técnicos, de investigación e avaliación sobre accións, procesos e resultados socioeducativos
A20	Asesorar na elaboración e aplicación de plans, programas, proxectos e actividades socioeducativas
B4	Utilización das TIC no ámbito de estudo e contexto profesional
B5	Xestión da información
B6	Resolución de problemas e toma de decisións
B12	Compromiso ético

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer as variables e campos de exploración e estudo da Diagnose e a Análise de Necesidades.	A2	
Coñecer os fundamentos, enfoques, modelos , métodos e etapas do proceso de Diagnose e Análise de Necesidades.	A2	
Coñecer e saber aplicar as técnicas básicas (instrumentos, estratexias, recursos) de exploración, así como as ferramentas específicas para detectar necesidades e tomar decisións que se utilizan nos ámbitos da Diagnose e da Análise de Necesidades.	A2	
Coñecer e saber aplicar as normas éticas e deontolóxicas da actividade investigadora e de diagnose, valorando a súa transcendencia profesional, familiar, persoal e social.	A2	B12
Saber realizar unha diagnose educativa, é dicir, saber planificar e executar procesos de diagnose.	A4	B6
Saber elaborar informes técnicos a partires dos resultados obtidos aplicando rigorosamente a normativa legal e as debidas reservas na súa emisión.	A16	B5
Saber realizar un estudo de necesidades, é dicir, saber planificar un estudo de Análise de necesidades, de levalo a cabo recollendo, analizando e interpretando os datos obtidos e de elaborar un informe do estudo de investigación realizado con táboas, gráficos e estatísticos que inclúa unha proposta de programa de intervención socioeducativa.	A4 A16 A20	B4

Contidos

Tema	
Tema 1.- Fundamentos conceptuais e metodolóxicos do diagnóstico nos ámbitos educativos formais, informais e non formais.	Definición.- Tipos de diagnóstico.- Obxecto e finalidade do Diagnóstico en Educación.- Distintos modelos de diagnóstico.
Tema 2.- Planificación e desenvolvemento do proceso diagnóstico.	Proceso diagnóstico.- A relación entre proceso e modelo.- Distintas fases en función do modelo elixido

Tema 3.- Variables e campos de exploración.	Variables explicadas e explicadoras.- Variables persoais.- Variables ambientais.
Tema 4.- Técnicas, instrumentos e recursos para o diagnóstico educativo.	Técnicas, instrumentos e recursos do diagnóstico pedagóxico: aspectos xerais.- As técnicas, instrumentos e recursos de recollida de información en cada un dos ámbitos e variables.
Tema 5.- Fundamentos, enfoques, modelos e xustificación da análise de necesidades socioeducativas.	Aspectos xerais da análise de necesidades.- Modelos de análise de necesidades.
Tema 6.- Ferramentas para detectar necesidades e tomar decisiónes.	Indicadores sociais.- Entrevista de grupo.- Inventario de recursos.- Sondeo de problemas.- Técnica del grupo nominal.- Técnica Delphi.- Sistema de Ideas Clave.- Grupo de discusión.- Campo de fuerzas.- Matriz decisional.
Tema 7.- Técnicas de elaboración de informes e comunicación de resultados.	Determinación das fases de elaboración dun informe diagnóstico.- Aspectos a contemplar nun informe.- A comunicación de resultados.
Tema 8.- Normas éticas e deontolóxicas a observar no diagnóstico e na análise de necesidades.	As normas éticas.- Normas deontolóxicas.- O profesional da educación e o diagnóstico e análise de necesidades socioeducativas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	7	7	14
Estudo de casos/análises de situacións	7	7	14
Traballos tutelados	7	24	31
Sesión maxistral	15	0	15
Presentacións/exposicións	7	7	14
Probas de tipo test	2	8	10
Traballos e proxectos	0	12	12
Outras	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Traballos tutelados	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Neste particular espazo educativo o alumnado disporá da atención individualizada e do asesoramento que precise tanto a nivel individual como grupal para dar resposta a calquera cuestión relacionada coa materia e recibir asesoramento sobre calquera outra do seu interese.
Traballos tutelados	Neste particular espazo educativo o alumnado disporá da atención individualizada e do asesoramento que precise tanto a nivel individual como grupal para dar resposta a calquera cuestión relacionada coa materia e recibir asesoramento sobre calquera outra do seu interese.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Neste particular espazo educativo o alumnado disporá da atención individualizada e do asesoramento que precise tanto a nivel individual como grupal para dar resposta a calquera cuestión relacionada coa materia e recibir asesoramento sobre calquera outra do seu interese.

Avaliación

Descrición	Cualificación
------------	---------------

Probas de tipo test	Proba sobre conceptos e procedementos metodolóxicos que inclúe *ítems de *evocación, de recoñecemento así como tamén problemas e/ou exercicios prácticos sobre casos ou situacións. Para superala é preceptivo alcanzar unha puntuación mínima de 5 puntos sobre 10. O peso máximo na cualificación final será de 4,5 puntos.	45
Traballos e proxectos	Análise e valoración dos traballos tutelados lecturas, estudo de necesidades, exposicións, etc. O peso máximo na cualificación final será aproximadamente de 4,5 puntos aínda que podendo aumentarse este teito en función da variedade, calidade e rigor das tarefas voluntarias que se realizaron.	45
Outras	(*)Asistencia e participación nas clases teóricas e prácticas	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para obter unha avaliación positiva e, en consecuencia, superar a materia é preceptivo obter, polo menos, o 40% da puntuación máxima na "proba de tipo test" e nos "traballos tutelados". Se se alcanzan as puntuacións mínimas esixidas, a cualificación global será a suma das notas parciais obtidas en cada un destes criterios. En calquera outro caso, na acta só se rexistrará a puntuación máis alta até un máximo de 4 puntos que se alcanzou no criterio no que se obtivo a mellor puntuación quedando o alumno exento nas convocatorias seguintes de avaliar as partes superadas.

Os alumnos non asistentes axustaranse aos mesmos criterios que os da modalidade presencial.

Bibliografía. Fontes de información

ANAYA NIETO, D, **Diagnóstico en Educación. Diseño y uso de instrumentos**, 2003,
 GUPTA, K., **Guía práctica para evaluar necesidades**, 2003,
 IGLESIAS CORTIZAS, M^a. J., **Diagnóstico escolar. Teorías, ámbitos y técnicas**, 2005,
 PÉREZ-CAMPANERO, M^a. P., **Cómo detectar las necesidades de intervención socioeducativa**, 2000,
 SOBRADO FERNÁNDEZ, L., **Diagnóstico en Educación: Teoría, modelos y procesos**, 2002,

y SOLÍS SAN VICENTE, S. (coords.) (2005). Necesidades sociales y desarrollo humano: un acercamiento metodológico. México: Plaza y Valdés.

BALLESTER BRAGE, L.y MARÍN, M. A. (1987). *Cómo realizar un diagnóstico pedagógico*. Barcelona: Oikos-Tau.

CALVO PÉREZ, C. (2005). *Diagnóstico pedagógico*. Madrid: UNED.

JIMÉNEZ VIVAS, A. (1996). *Diagnóstico en Educación*. Bilbao: Servicio Editorial Universidad País Vasco.

MARÍ MOLLÁ, R.y otros (2009). *Guía de buenas prácticas para el diagnóstico pedagógico*. Valencia: Tirant lo Blanch.

PADILLA CARMONA, M. T.

Recomendacións

Outros comentarios

A metodoloxía de ensino/aprendizaxe que se pretende aplicar ten como centro o alumnado e pon especial énfase na autonomía, responsabilidade, interese e capacidade de traballo do alumnado para desenvolver unha autoaprendizaxe baseada no estudo e traballo autónomo así como no traballo en equipo.

Neste contexto, recoméndase utilizar as plataformas e contornas educativas virtuais como ferramentas de aprendizaxe propias do novo terceiro contexto o cal ademais de posibilitar unha docencia virtual a través de accións formativas programadas na rede e de facilitar o seguimento, control e avaliación en liña da aprendizaxe, proporcionan unha ampla variedade de recursos como bibliotecas virtuais, libros virtuais, materiais dixitais, exercicios interactivos e teletitorías, razóns polas cales o seu interese aumenta día a día. Por iso é polo que durante o curso aproveitaranse as posibilidades educativas do portal web de FaiTIC, entre outros,e, en particular, o Programa tema da Universidade de Vigo co propósito de que dispoñan dun novo espazo educativo como complemento virtual da docencia presencial.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Educación social no sistema educativo				
Materia	Educación social no sistema educativo			
Código	O05G130V01304			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Fernández Fernández, José			
Profesorado	Fernández Fernández, José			
Correo-e	josefernandez@edu.xunta.es			
Web				
Descrición xeral	Con la impartición de esta materia, que consta de 6 créditos ECTS de carácter obligatorio, a impartir en 2º curso del Grado de Educación Social, se trata de aproximar la figura del educador social a los centros de enseñanza como un profesional que pretende dar respuesta a diversas necesidades de intervención socioeducativa formando personas y ciudadanos dispuestos a enfrentarse a las realidades actuales. Una realidad cada vez más compleja, que plantea nuevos problemas que precisan de profesionales que los entiendan en profundidad y que, por su formación específica, puedan ayudar a prevenirlos y buscar soluciones en colaboración con todos los miembros de la Comunidad Educativa y fomentando cauces de transmisión que perfeccionen la comunicación conjunta entre el centro escolar y la familia con el fin de conseguir una educación integral para el alumnado, sobre todo en aquellos casos en los que las circunstancias familiares habrían podido perjudicar de manera contraproducente el progreso de los educandos. La escuela tiene dificultades para hacerse cargo de las disfuncionalidades que ni la familia, ni los centros educativos, ni la comunidad o el entorno puede asumir o cumplir. En esta línea, en una institución escolar que debe atender múltiples demandas, la figura mediadora del educador/a social puede desempeñar un importante y trascendental cometido, facilitando la integración de distintos entornos educativos, aproximando sus respectivos proyectos formativos y las influencias pedagógicas que provienen de diferentes ambientes. Por otra parte, y además de las tareas de mediación, su desempeño profesional podrá proyectarse en campos más específicos, como son la educación familiar, la atención a problemas de protección y conflicto en la infancia, la prevención de la violencia de género, la transición de la escuela a la vida activa, la coordinación de los temas transversales o el fomento de la asistencia de los niños y niñas más desfavorecidos a la escuela, evitando un absentismo que conduce al fracaso escolar y social.			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, legislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
A2	Estar capacitado/a para o diagnóstico e a mediación na prevención e resolución de conflitos en condicións de desigualdade e crises en comunidades socioeducativas
A3	Asumir e orientarse segundo valores de igualdade e de cidadanía democrática, e capacitar para a prevención e a mediación en casos de violencia nas súas diferentes manifestacións (simbólica, de xénero, laboral, escolar, sexual, étnica...)
A5	Coñecer os fundamentos do deseño e uso dos medios, recursos e estratexias para a intervención socioeducativa e incorporalos nos diferentes ámbitos de acción socioeducativa
A9	Desenvolver programas e proxectos no contexto familiar e escolar
A16	Elaborar e interpretar informes técnicos, de investigación e avaliación sobre accións, procesos e resultados socioeducativos
A18	Ter capacidade para potenciar as relacións interpersoais, desenvolver habilidades de comunicación interpersoal, solidariedade e empatía
A20	Asesorar na elaboración e aplicación de plans, programas, proxectos e actividades socioeducativas
A21	Asesorar e/ou acompañar a persoas e/ou grupos en procesos de desenvolvemento socioeducativo

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
1. Coñecer os supostos teóricos, pedagóxicos, políticos e legislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa.	A1
2. Estar capacitado/a para o diagnóstico e a mediación na prevención e a resolución de conflitos en condicións de desigualdade e crise en comunidades socioeducativas.	A2

3. Favorecer los valores de igualdad y ciudadanía democrática y capacitar para la prevención y mediación en casos de violencia en sus diferentes manifestaciones (simbólica, de género, escolar, sexual, étnica[]).	A3
4. Coñecer os fundamentos de deseño e uso dos medios, recursos e estratexias para a intervención socioeducativa e incorporarlos nos diferentes ámbitos de acción socioeducativa.	A3 A5
5. Deseñar, desenvolver e avaliar programas e proxectos no contexto da familia e da escola.	A9
6. Elaborar e interpretar informes técnicos, de investigación e avaliación sobre accións, procesos e resultados socioeducativos.	A16
7. Ter capacidade para potenciar as relacións interpersoais, desenvolver facilidades de comunicación interpersoal, solidariedade e empatía.	A18
8. Asesorar na elaboración e aplicación de plans, programas, proxectos e actividades socioeducativas.	A20
Asesorar e acompañar a persoas e grupos en procesos de desenvolvemento socioeducativo.	A21

Contidos

Tema	
1. O sistema educativo español: normatividade educativa de ámbito estatal, autonómico e local.	1.1. Estrutura do sistema educativo español. 1.2. A figura do educador. 1.3 A educación social nos currículos escolares. A súa relación coas competencias básicas.
2. A figura do educador na formación social	2.1. O carácter social do fenómeno educacional. 2.2. A educación social na adolescencia.
3. O/a educador/a social no sistema educativo.	3.1. Xustificacións e funcións. 3.2. Experiencias da presenza de educadores/as sociais en centros escolares de distintas CC.AA. 3.3. O caso particular de Extremadura. 3.4. As canles de comunicación familia-escola.
4. Experiencias a nivel internacional en la incorporación de los educadores/as sociales al sistema educativo.	4.1. Intervención en procesos de integración social/escolar.
5. A convivencia e os conflitos nos centros escolares.	5.1. Maltrato escolar entre iguais: acoso ou bullying. Indicadores, tipos de acoso, protocolo de actuación. 5.2. O observatorio galego de convivencia escolar. 5.3. Programas de convivencia, prevención de conflitos e mediación escolar. 5.4. Programas de desenvolvemento integral da saúde e a personalidade.
6. A problemática do absentismo escolar.	6.1. Marco lexislativo e complexidade conceptual. 6.2. Causas e medidas preventivas. 6.3. Protocolo de actuación.
7. A problemática do fracaso escolar.	7.1. Concepto e causas do fracaso escolar. 7.2. Actuacións do educador/a ante o fracaso escolar dentro e fóra da escola.
8. Colaboración da escola coas distintas redes e recursos socioculturais: cara a un sistema educativo integrado.	8.1. Cooperación da institución educativa cos Servizos Sociais dos Concellos, Fiscalía de Menores, Consellería de Familia, Policía, Institucións de Menores...
Observación xeral: Estes contidos débense entender con certa flexibilidade, tanto na orde da súa organización como de ampliación/redución.	Non hai

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	20.5	28.5	49
Traballos de aula	6	6	12
Traballos tutelados	6	19	25
Titoría en grupo	2	7	9
Presentacións/exposicións	11	30	41
Actividades introdutorias	2	0	2
Probas de resposta curta	2	10	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia
Traballos de aula	Proposta de debates en pequenos grupos e postas en común, coa elaboración e discusión de conclusións

Traballos tutelados	Traballos que realiza o alumnado consultando bibliografía e documentación
Titoría en grupo	Tempo reservado para atender e resolver dúbidas do alumnado en pequenos grupos
Presentacións/exposicións	Exposición oral por parte do alumnado dun tema concreto ou dun traballo (previa presentación escrita).
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e a presentar a materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	Para os traballos de aula: Seguimento individualizado do desenvolvemento das actividades indicadas. Para traballos tutelados: Atención personalizada no despacho e/ou a través do correo electrónico. Resolución de dúbidas e orientación metodolóxica sobre aspectos relacionados coa materia. Para os obradoiros: Atención continuada no proceso de elaboración das actividades propostas Para as presentacións/exposicións: Exposición por parte do alumnado de forma individual ou en pequenos grupos dun traballo relacionado coa temática da disciplina.
Sesión maxistral	Para os traballos de aula: Seguimento individualizado do desenvolvemento das actividades indicadas. Para traballos tutelados: Atención personalizada no despacho e/ou a través do correo electrónico. Resolución de dúbidas e orientación metodolóxica sobre aspectos relacionados coa materia. Para os obradoiros: Atención continuada no proceso de elaboración das actividades propostas Para as presentacións/exposicións: Exposición por parte do alumnado de forma individual ou en pequenos grupos dun traballo relacionado coa temática da disciplina.
Traballos de aula	Para os traballos de aula: Seguimento individualizado do desenvolvemento das actividades indicadas. Para traballos tutelados: Atención personalizada no despacho e/ou a través do correo electrónico. Resolución de dúbidas e orientación metodolóxica sobre aspectos relacionados coa materia. Para os obradoiros: Atención continuada no proceso de elaboración das actividades propostas Para as presentacións/exposicións: Exposición por parte do alumnado de forma individual ou en pequenos grupos dun traballo relacionado coa temática da disciplina.
Traballos tutelados	Para os traballos de aula: Seguimento individualizado do desenvolvemento das actividades indicadas. Para traballos tutelados: Atención personalizada no despacho e/ou a través do correo electrónico. Resolución de dúbidas e orientación metodolóxica sobre aspectos relacionados coa materia. Para os obradoiros: Atención continuada no proceso de elaboración das actividades propostas Para as presentacións/exposicións: Exposición por parte do alumnado de forma individual ou en pequenos grupos dun traballo relacionado coa temática da disciplina.
Presentacións/exposicións	Para os traballos de aula: Seguimento individualizado do desenvolvemento das actividades indicadas. Para traballos tutelados: Atención personalizada no despacho e/ou a través do correo electrónico. Resolución de dúbidas e orientación metodolóxica sobre aspectos relacionados coa materia. Para os obradoiros: Atención continuada no proceso de elaboración das actividades propostas Para as presentacións/exposicións: Exposición por parte do alumnado de forma individual ou en pequenos grupos dun traballo relacionado coa temática da disciplina.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Traballos de aula	Seguimento e participación activa no desenvolvemento diario das clases e das actividades presenciais teóricas e prácticas propostas.	10
Traballos tutelados	Traballos que realiza o alumnado consultando bibliografía e documentación, resolición de casos prácticos.	15
Presentacións/exposicións	Exposición oral por parte do alumnado dun tema concreto ou dun traballo (previa presentación escrita).	25
Probas de resposta curta	Proba individual de reflexión ou nos que se dea conta que se entenderon os contidos da materia.	50

Outros comentarios sobre a Avaliación

Nas probas terase en conta a corrección na presentación e exposición escrita (presentación, expresión sintáctica e gramatical), o sentido crítico, esforzo de síntese e a capacidade de relacionar datos.

Para poder facer media é necesario obter no exame polo menos 3 puntos (sobre 5) e no traballo de exposición 1,5 puntos (sobre 2,5). Ademais precísase ter participado nos outros apartados a cualificar.

En calquera caso, considerarase suspenso a nota na cualificación global da materia que sexa inferior a 5 puntos.

Alumnado non presencial

-Realización de dous traballos tutelados relacionados coa temática da materia, para o que se debe pór en contacto co profesor ao inicio de curso e comunicarlle tal situación. Puntuación, ata 4 puntos. Para facer media é preciso obter neste apartado polo menos 2 puntos e participar nas dúas actividades propostas.

- Realización dun exame sobre o temario: ata 6 puntos. Para facer media é preciso conseguir un mínimo de 3 puntos.

Na segunda convocatoria, todo o alumnado conservará a parte (teórica ou práctica) xa superada e realizará só aqueles apartados que non tivesen un grao de realización satisfactorio.

Bibliografía. Fontes de información

- Aznar, E. et al., **El educador social y el trabajo en las escuelas**, *Revista de Educación Social*, 4,, 2005,
- Castro, M. et al. (coords.), **Educación Social e Escola**. Santiago de Compostela: Nova Escola Galega / Colexio de Educadoras e Educadores Sociais de Galicia., (2008),
- Decreto, **Decreto 120/1998, de 23 de abril, por el que se regula la orientación educativa y profesional en la Comunidad Autónoma de Galicia**. D.O.G. nº 79,, 27 de abril de 1998.,
- De Oliveira, A. M. & Santos, M. A., **Educacão e tempo livre: o papel do animador sócio-cultural em contexto escolar**. En, Cid, X. M. & Peres, A. (eds.). **Educación social, animación sociocultural y desarrollo comunitario**. Vol. II. Our, (2007),
- Eduso.net, **El educador y la educadora social en el estado español: una concreción de su trabajo en centros escolares**. Eduso.net., (2004),
- Galán Carretero, D., **Los educadores sociales en los centros de Educación Secundaria de Extremadura**, *Revista Interuniversitaria de Pedagogía Social*, nº 15, pp. 57-71,, (2008),
- Ley, **Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo**. B.O.E. nº 238,, 4 de outubro de 1990.,
- Ley, **Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación**. B.O.E. nº 106,, do 4 de maio de 2006.,
- Lirio Castro, J. (coord..), **La metodología en la Educación Social: Recorrido por los diferentes ámbitos profesionales**, Madrid, Dykinson, S.L.,, (2005),
- Ortega, J., **Educación social y escuela**, *Educación y futuro*, 3, 7 - 23, (2000),
- Ortega, J., **La escuela como plataforma de integración. La educación social y la escuela ante los desafíos de una sociedad en transformación (violencia, racismo, globalización,)**. En, Núñez, V. (coord.). *La educac*, (2002),
- Ortega, J., **Pedagogía Social e Pedagogía Escolar: La Educación Social en la escuela**, *Revista de Educación*, 336, 111 - 127., 2005,
- Riveiro, S., **A intervención en institutos**. En, Cruz, L. (coord.). *Actas da 2ª Escola de Primavera - Educación Social e Servizos Sociais*. Santiago de Compostela: Colexio de Educadoras e Educadores Sociais de Galic, (2007),
- Vallés, J., **El educador social y el absentismo escolar**, *Revista de Educación Social*, 4, www.eduso.net/res/?b=7&c=53&n=146, (2005),
- Valls, R., **Los educadores y educadoras sociales en las comunidades de aprendizaje**, *Revista de Educación Social*, 4, www.eduso.net/res/?b=7&c=53&n=145., (2005),
-

